

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πάτρα, 16-6-2014

Γραφείο Προέδρου Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων
Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος & Υποδομών

Αριθ. Πρωτ. :163768/1098

✉ : Ν.Ε.Ο. Πατρών-Αθηνών 32, 26441, Πάτρα

📍 : Θ. Παναγοπούλου

☎ : 2613 613.528

📠 : 2613.613.529

📧 : periv.ypod@pde.gov.gr

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένη Διοίκηση Π.Δ.Ε.Ι
Δ/ση ΠΕΧΩΣΧ Δυτικής Ελλάδας
Ν.Ε.Ο. Πατρών-Αθηνών 33, Πάτρα

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση Γνωμοδότησης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο
«Βελτίωση αρδευτικού χωματαύλακα από Αλώσινα μέχρι Παλιοφυτιά Δήμου
Αρχαίας Ολυμπίας.

ΣΧΕΤ.: 1)το υπ' αρ. 498/24169/5-3-2014 έγγραφό σας.

2)το υπ' αρ. 64601/493/7-3-2014 έγγραφό μας.

Σας διαβιβάζουμε την υπ' αρ. **26/12-6-2014 απόφαση** της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτ. Ελλάδας, με την οποία **Γνωμοδοτεί Θετικά** επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο «Βελτίωση αρδευτικού χωματαύλακα από Αλώσινα μέχρι Παλιοφυτιά Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας, καθώς και το υπ' αρ. 14677/535/12-5-2014 έγγραφο του ΥΠΕΚΑ/ΤΔΦΠ, και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Δεν διευτυπώθησαν γνώμες ή προτάσεις φορέων ή πολιτών.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής

Νικόλαος Υφαντής
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος
& Υποδομών

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (η αναζήτηση της απόφασης γίνεται μέσω ΑΔΑ)

1. Δ/ση Συντονισμού & Επιθ/σης Δασών ΑΔΠΔΕΙ
Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 33, Πάτρα
2. Δ/ση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας
ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 35, Πάτρα
3. Δασαρχείο Πύργου
Αλφειού 42, 27100, Πύργος
4. ΥΠΕΚΑ
Δ/ση Περιβ/κού Σχεδιασμού – Τμήμα Δ.Φ.Π.
Μεσογείων & Τρικάλων, Αθήνα
5. Ζ' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασσικών Αρχ/των
Αρχαία Ολυμπία, 27065
6. 6^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχ/των
Φιλοποίμενος 56, 26110, Πάτρα
7. Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων
Μαιζώνος 17, 26223, Πάτρα
8. Δ/ση Περιβ/ντος & Χωρ. Σχεδιασμού Π.Δ.Ε.
Αρέθα & Παπαδιαμάντη, Πάτρα
9. Τμήμα Περιβ/ντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Ηλείας
Πύργος, 27100
10. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Π.Ε. Ηλείας
Τμήμα Αλιείας
Πύργος, 27100
11. Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας
Δ/ση Τεχν. Υπηρεσιών, 27065, Αρχαία Ολυμπία

Ακολουθεί η υπ' αρ. 26/2014 Απόφαση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 5/2014 ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα, σήμερα την 12^η Ιουνίου 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.30 στην Πάτρα (Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 - 2^{ος} όροφος - Αίθουσα Συνεδριάσεων), συνεδρίασε η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας όπως συγκροτήθηκε με τις υπ' αριθ. 135/2011, 43/2013 και 23/2014 αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου, ύστερα από την υπ' αριθμ. 155584/1055/6-6-2014 νόμιμη πρόσκληση του Προέδρου της.

Στην συνεδρίαση παραβρέθηκαν οι:

1. Υφαντής Νικόλαος, Πρόεδρος της Επιτροπής, Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος & Υποδομών
2. Αθανασόπουλος Γεώργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
3. Γαρουφαλής Νικόλαος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
4. Πετρόπουλος Αθανάσιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
5. Σταθακόπουλος Ευστάθιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Τακτικό Μέλος
6. Γεωργιόπουλος Γεώργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Αναπληρωματικό Μέλος
7. Ντάτσικα Γεωργία, Περιφερειακή Σύμβουλος, Αναπληρωματικό Μέλος
8. Πυλαρινός Νικόλαος, Περιφερειακός Σύμβουλος, Αναπληρωματικό Μέλος
9. Μπουχάγιερ Αριστείδης, Περιφερειακή Σύμβουλος, Αναπληρωματικό Μέλος

και η αναπληρωματική γραμματέας της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, Θεοδώρα Παναγοπούλου, υπάλληλος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως ορίστηκε με την αριθμ. πρωτ. οικ. 134186/1854/22-8-2011 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση και λήψη απόφασης το θέμα ημερήσιας διάταξης

ΘΕΜΑ 4^ο

Γνωμοδότηση επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο για το έργο «Βελτίωση αρδευτικού χωματαύλακα από Αλώσινα μέχρι Παλιοφυτιά Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας.

σύμφωνα με την υπ. αριθμ. πρωτ. 157784/1059/10-6-2014 γραπτή εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής, η οποία αυτολεξεί έχει ως εξής :

«Αντικείμενο της παρούσας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), είναι η αξιολόγηση τυχόν επιπτώσεων στο περιβάλλον από την κατασκευή αρδευτικού τσιμενταύλακα σε αντικατάσταση παλαιού χωμάτινου, στη θέση Αλωσινά Δ.Δ. Αστρά μέχρι τη θέση Παλιοφυτιά Δ.Δ. Ορεινής, συνολικού μήκους 4.460,00 m.

Σκοπός του έργου είναι η βελτίωση του αρδευτικού δικτύου ώστε να υπάρχει εξοικονόμηση υδάτινων πόρων και βελτίωση της άρδευσης των καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Η περιοχή μελέτης ανήκει στα όρια της Τοπικής Κοινότητας Αστρά και της Τοπικής Κοινότητας Ορεινής του Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας. Πιο συγκεκριμένα η υπό μελέτη περιοχή (αρδευόμενη περιοχή) εκτείνεται από υψόμετρο 620μ. (δέση) - 550μ.(τέλος αγωγού), στην δυτική πλευρά της χαράδρας του Ερυμάνθου ποταμού και πλησίον αυτού όπου το ανάγλυφο είναι ηπιότερο. Η δέση και η αρχή του αγωγού βρίσκονται στον ποταμό Ερύμανθο, στην περιοχή Αλωσινά Καλυβίων Αστρά, 100μ. περίπου κατάντη της συμβολής των ποταμών Ερυμάνθου και Νουσαιίτικο ρέμα. Το τέλος βρίσκεται κατάντη της Ε.Ο. Πατρών Τριπόλεως στην περιοχή Παλιοφυτιά Ορεινής.

Το υφιστάμενο σύστημα άρδευσης περιλαμβάνει χωματαύλακα μεταφοράς νερού, μήκους 4.460,00 m, το μεγαλύτερο τμήμα του οποίου διέρχεται πλησίον δρόμου (δημοτική οδού), ενώ μικρό τμήμα αυτού διέρχεται εκτός δρόμου από κοινόχρηστη γη (μονοπάτια, όρια ιδιοκτησιών, κλπ), σε απόσταση έως 100m από το δρόμο.

Η μεταφορά νερού γίνεται με φυσική ροή και η άρδευση με κατάκλυση. Κατά μήκος του αύλακα μεταφοράς γίνεται εκτροπή με χειρονακτικό τρόπο ώστε το νερό να ακολουθεί το δίκτυο διανομής (επίσης χωματαύλακες). Τα περισσεύματα νερού καταλήγουν και πάλι στον ποταμό Ερύμανθο.

Η συνολική (μικτή) επιφάνεια της αγροτικής καλλιεργούμενης έκτασης, η οποία αρδεύεται από το υπό μελέτη αρδευτικό αυλάκι, ανέρχεται στα 500 στρέμματα. Η πραγματική (καθαρή) γεωργική γη εκτιμάται στο 70% της συνολικής και ανέρχεται σε 350 στρέμματα (κερασιές, κηπευτικά, τριφύλλι και καλαμπόκι, αμπέλια, και άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες)

Ο χώρος του υπό μελέτη έργου βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής (έχει ενταχθεί στον Εθνικό Κατάλογο του δικτύου NATURA 2000 (Ζώνη Ειδικής Προστασίας ΖΕΠ) με κωδικό GR2320012). Δεν υπάρχει για τη περιοχή αυτή κάποια ΚΥΑ ή ΠΔ ή κάποιο άλλο εθνικό νομοθέτημα προστασίας το οποίο να καθορίζει τις χρήσεις γης. Τμήμα της περιοχής μελέτης και του αγωγού μεταφοράς βρίσκεται εντός του κηρυγμένου Αρχαιολογικού χώρου Αρχαίας Ψωφίδας.

Διαθεσιμότητα Υδατικών πόρων

Ακριβή στοιχεία για την παροχή του ποταμού στο σημείο της δέσης δεν υπάρχουν. Σύμφωνα με την υδραυλική μελέτη του έργου, διαχρονικές παρατηρήσεις και εκτιμήσεις τοπικών παραγόντων, αλλά και παρατηρήσεις του Μελετητή κατά το μήνα Σεπτέμβριο 2013, (όπου με πρόχειρη κατασκευή στο σημείο της δέσης εκτιμήθηκε η παροχή του ποταμού), η μέση παροχή Σεπτεμβρίου του ποταμού στην περιοχή της δέσης του υπό μελέτη αγωγού εκτιμήθηκε σε περίπου 2.520 μ³/ώρα ή ≈ 700 λιτ/δλ.

Σύμφωνα δε με τα Εγκεκριμένα Διαχειριστικά Σχέδια Δυτ. Πελ/σου για το τμήμα αυτό του ποταμού (Κωδικός ΥΣ GR0129R000206018N) η συνολική μέση απορροή Σεπτεμβρίου (που είναι και η δυσμενέστερη του έτους) ανέρχεται σε 634 λιτ/δλ. και η οικολογική παροχή σε 317 λιτ/δλ. Αυτές οι παροχές λήφθηκαν υπ' όψιν κατά την εκπόνηση της παρούσας μελέτης

Αν από την ποσότητα αυτή αφαιρεθούν οι απαιτούμενες ποσότητες νερού για άρδευση (26,25 lit/sec την δυσμενέστερη περίοδο που είναι ο μήνας Ιούλιος) διαπιστώνεται ότι το διαθέσιμο υπόλοιπο νερού ανέρχεται σε: 634 λιτ/δλ. - 26,25 lit/sec = 607,75 lit/sec, το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ την οικολογική παροχή (317 λιτ/δλ.). Προς τα κατάντη αυξάνει λόγω ενίσχυσης με νερό από τις πηγές που προαναφέρθηκαν, αλλά και την περίσσεια του αρδευτικού αύλακος, το οποίο καταλήγει στον ποταμό.

Στην πραγματικότητα η μέση παροχή του ποταμού τον μήνα Ιούλιο είναι μεγαλύτερη (716 λιτ/δλ. σύμφωνα με τα Διαχειριστικά σχέδια Δυτ. Πελ/σου) και όχι 634 λιτ/δλ που αντιστοιχεί στην μέση παροχή Σεπτεμβρίου. Άρα και οι διαθέσιμες ποσότητες στο ποτάμι θα είναι μεγαλύτερες. Για λόγους ασφαλείας όμως χρησιμοποιείται την παραπάνω προσέγγιση των **607,75 λιτ/δλ.**

Η **υδροληψία** όπως αναφέρθηκε είναι πρόχειρη δέση επί του Ερύμανθου ποταμού (στην δυτική όχθη) σε υψόμετρο 618m. Η δέση είναι φτιαγμένη από κροκάλες και τροχάλους και κατά τη διάρκεια του χειμώνα καταστρέφεται και ξαναφτιάχνεται το επόμενο καλοκαίρι. **Δεν θα γίνουν έργα βελτίωσης ή τροποποίησης της δέσης.**

Χάραξη αγωγού

Ο τσιμενταύλακας θα κατασκευαστεί κατά μήκος και στη θέση του υφιστάμενου χωματαύλακα, ο οποίος διέρχεται πλησίον δρόμου (δημοτικής οδού), ενώ μικρό τμήμα αυτού διέρχεται εκτός δρόμου από κοινόχρηστη γη (μονοπάτια, όρια ιδιοκτησιών, κλπ), σε απόσταση έως 100m από το δρόμο. Στο τμήμα εκτός δρόμου ο αγωγός θα διέρχεται από κοινόχρηστη γη (μονοπάτια, όρια ιδιοκτησιών, κλπ), και υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης μέσω των ιδιοκτησιών.

Κατά τη φάση της κατασκευής του έργου, αλλά και μετά την κατασκευή θα πρέπει να εξασφαλιστεί ομαλή κυκλοφορία των οχημάτων, η πρόσβαση σε ιδιοκτησίες και ασφαλή διέλευση και κυκλοφορία πεζών. Για το λόγο αυτό θα κατασκευαστούν διαβάσεις οχημάτων και πεζών (όπως αποτυπώνονται στην οριζοντιογραφία έργου). **Η μεταφορά νερού** θα γίνεται με φυσική ροή.

Δίκτυο διανομής

Το δίκτυο διανομής νερού θα συνεχίζει να βασίζεται σε χωματαύλακες. Η εκτροπή αντί με χειρονακτικό τρόπο όπως γίνεται σήμερα θα γίνεται με τοποθέτηση κοφτρών σιδηράς κατασκευής. Τα περισσεύματα νερού θα καταλήγουν και πάλι στον ποταμό Ερύμανθο, όπως και στην υφιστάμενη κατάσταση.

Μέθοδος άρδευσης

Το σύστημα άρδευσης θα είναι με κατάκλυση όπως και στην υφιστάμενη κατάσταση.

Το έργο θα προκαλέσει μόνον μικρή αύξηση του ρυθμού χρήσης των επιφανειακών υδάτων. Σε σχέση δε με την υφιστάμενη κατάσταση αναμένεται να υπάρξει εξοικονόμηση υδατικών πόρων διότι δεν θα υπάρχουν απώλειες κατά τη μεταφορά του νερού.

Με βάση τα παραπάνω και με την προϋπόθεση να ληφθούν υπόψη κατά την απόφαση έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων του έργου οι εξής παρατηρήσεις:

1. Να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στη Μ.Π.Ε και ειδικότερα στα: Κεφάλαιο 5. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΠΟΦΥΓΗΣ – ΜΕΙΩΣΗΣ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΔΥΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ και Κεφάλαιο 6. ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

2. Να περιληφθούν όλοι οι όροι που αναφέρονται αναλυτικά στο κεφ 6.1. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ της Μ.Π.Ε.
3. Να περιληφθούν όλοι οι όροι που αναφέρονται αναλυτικά στο κεφ 6. «Περιγραφή μέτρων για την Πρόληψη-Μείωση-Αποκατάσταση των επιπτώσεων στο οικοσύστημα» της Μελέτης Ειδικής οικολογικής Αξιολόγησης που συνοδεύει την Μ.Π.Ε.

Εισηγούμαστε ΘΕΤΙΚΑ για την ανωτέρω ΜΠΕ»

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α΄/7-6-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», άρθρο 164, παρ. 2
2. Τον Οργανισμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Δ. 132/2010 ΦΕΚ 225/τ. Α΄/27-12-2010).
3. Την υπ. αριθμ 135/2011 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί σύστασης Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
4. Τις υπ' αριθμ. 43/2013 και 23/2014 αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί εκλογής των μελών της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
5. Το υπ' αρ. 498/24169/5-3-2014 έγγραφο της Δ/σης ΠΕΧΩΣΧ Δυτικής Ελλάδας
6. Την ανωτέρω εισήγηση του Προέδρου της, Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος & Υποδομών
7. Ό,τι διατυπώθηκε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος

ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Απόφαση 26/2014

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το έργο «Βελτίωση αρδευτικού χωματαύλακα από Αλώσινα μέχρι Παλιοφυτιά Δήμου Αρχαίας Ολυμπίας, με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις της ανωτέρω εισήγησης.

Το παρόν πρακτικό, αφού συντάχθηκε, αναγνώστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως εξής:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υφαντής Νικόλαος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Αθανασόπουλος Γεώργιος
2. Γαρουφαλής Νικόλαος
3. Πετρόπουλος Αθανάσιος
4. Σταθακόπουλος Ευστάθιος
5. Γεωργιόπουλος Γεώργιος
6. Ντάσικα Γεωργία
7. Πυλαρινός Νικόλαος
8. Μπουχάγιερ Αριστείδης

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Γραμματέας

Θεοδώρα Παναγοπούλου